

КОПЕРНИКЪ И ГАЛИЛЕЙ.

Коперникъ са родилъ въ Торнъ, въ Пруссія, въ 1473 год. Макаръ и да былъ назначенъ за медикъ, той още отъ най-млады години показалъ силна страсть и голъмы способности за математическы-тѣ науки, и са занималъ съ тѣхъ съ особенъ успѣхъ въ Краковскыя университетъ. На двадесять и петгодишна възраст той отишелъ въ Италиа за да изучи Астрономія-та и живѣлъ тамъ нѣколко години. Като са приготвилъ по този начинъ, той са завършилъ на отечество-то си и, като получилъ священническо мѣсто, кое-то му давало доста приходъ за скромныя-тѣ му животъ, засѣлилъ са въ Фрауенбергъ, единъ малкъкъ градецъ близо до устие-то на Висла. Тука той прѣкаралъ почти четиридесять години, като наблюдавалъ небе-то и размышлявалъ за небесны-тѣ движенія. Той занимавалъ горнія катъ на една малка селска къща, отъ покрывъ-тѣ на коя-то той можалъ лесно да вижда обширныя небосклонъ и да произвожда свои-тѣ наблюдения. Но инструменты-тѣ му были малко, и несвършенны, и за това той твърдѣ малко прибавилъ на практическа-та Астрономія. Успѣхы-тѣ въ това послѣднѣ отношение были завардени за Тихо Брахе, кой-то са появилъ петдесять години слѣдъ Коперника. Сжшо тый Коперникъ не обогатилъ наука-та съ никаквы важны открытія. Негова великъ умъ не былъ тый склоненъ да търси новы тѣла или да открыва новы явленія между звѣзды-тѣ, колко-то да обяснява най-очевидны-тѣ и добрѣ познаты-тѣ явленія и движенія на небесны-тѣ тѣла. Съ тѣзи цѣль той постоянно са прѣдавалъ на дългы и дълбокы размышленія.

Коперникъ пръвъ са осѣтилъ, че видимо-то движеніе на небесны-тѣ тѣла въ денонощно-то имъ обыкаеніе произлѣзвало отъ дѣйствително-то движеніе на земя-та въ противоположна посока. Тѣзи мысль са родила у него, кога-то той наблюдавалъ таквизъ сжшо явленія между земны-тѣ прѣдметы, както кога на мореплавателя, кой-то бърже отплува отъ брѣга, са показва, че самъ брѣга отстѣхва отъ него; и както дървета-та и другы прѣдметы ны са струвать, че тичать по край насъ, кога-то ный, бърже като минаваме по край тѣхъ, губимъ съзнание за собственно-то наше движеніе. Освѣнъ това, Коперникъ былъ зачуденъ отъ **простота-та**, коя-то царствувала въ всичкы-тѣ творенія и въ творческы-тѣ дѣйствія на природа-та и коя-то става толкозъ по-очевидна, колко-то повече ный са запознаваме съ нея. Отъ тука той заключилъ, че планеты-тѣ не са дви-